

УДК 342.3+4+5+6+7

Ланиєдова Юлія Олександрівна –

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального права і процесу
юридичного факультету
Національний авіаційний університет*

Yulia O. Lantsedova –

*candidate of juridical sciences, associate professor,
associate professor of criminal law and procedure
of Law Faculty,
National Aviation University
(1 Liubomyra Huzara Avenue, Kyiv, 03680, Ukraine)
<https://orcid.org/0000-0002-5463-6261>*

Косарівська Ольга Віталіївна –

*кандидатка педагогічних наук, доцентка,
старша наукова співробітниця відділу організації наукової роботи
Одеського державного університету внутрішніх справ*

Olga V. Kosarivska –

*candidate of pedagogical sciences, associate professor,
senior researcher of the scientific work organization department
Odessa State University of Internal Affairs
(1 Uspenska Street, Odesa, Ukraine, 65000)
<https://orcid.org/0000-0003-3680-8389>*

Інноваційне розуміння сутності, структури і переліку функцій органів правопорядку

Обґрунтована юридична некомпетентність традиційного найменування правоохоронних органів, що знаходиться в межах попередження правопорушень як лише однієї із восьми цих стадій, і необхідність перейменування такого роду органів словосполученням «органи правопорядку». Особливу увагу приділено інноваційному переліку з тринадцяти функцій органів правопорядку.

Ключові слова: органи правопорядку; сутність і перелік функцій органів правопорядку; стадії подолання кримінальних та інших правопорушень.

Обоснована юридическая некомпетентность традиционного наименования правоохранительных органов, которая находится в пределах предупреждения правонарушений как одной из восьми этих стадий, и необходимость переименования такого рода органов словосочетанием «органы правопорядка». Особое внимание уделено инновационному перечню из тринадцати функций органов правопорядка.

Ключевые слова: органы правопорядка; сущность и перечень функций органов правопорядка; стадии преодоления криминальных и иных правонарушений.

Yu.O. Lantsedova, O.V. Kosarivska Innovative Understanding of the Essence, Structure and List of Functions of Law Enforcement Agencies

On the basis of innovative understanding of the stages of overcoming criminal offenses in the literature, the legal incompetence of the traditional name of law enforcement organs, which is in the prevention of offenses as only one of the eight of these stages, and the need to rename this kind of bodies with the phrase “an agen-

cies of law enforcement”, which can already cover all without exception the stage of overcoming criminal and other offenses and such state organs, is substantiated.

Particular attention is paid to the innovative list of functions an agencies of law enforcement, which should consist of the following: 1) identification of latent acts (events, phenomena) of offenses; 2) termination of continuing (events, phenomena) of the offense; 3) disclosure of the act (events, phenomena) of the offense; 4) pretrial investigation or other extrajudicial clarification of the circumstances of the preparation, committing and concealment of the act (events, phenomena) of the offense under the basic, special and partial subject of proving; 5) a judicial or final out of the case resolution of the case about the relevant act (event, phenomena) of the offense; 6) implementation of the final court or extrajudicial decision and the maximum possible restoration of the violated legal status of sociosubjects; 7) work with the convicted person to remove or repay the criminality; 8) conducting in coordination with all other state bodies, officials and other sociosubjects of other measures for the prevention of acts (events, phenomena) of offenses; 9) the generalization of the relevant practice of overcoming offenses and the identification of both positive and negative results of such practice; 10) conducting corporate and local subordinate activity on the organization of work of the relevant agencies of law enforcement to overcome the acts (events, phenomena) of the offense; 11) carrying out scientific researches in the direction of improving the efficiency, rationality and quality of activity of the agencies of law enforcement of the appropriate type; 12) carrying out with the help of higher educational establishments of training and advanced training of personnel of the activity of agencies of law enforcement of relevant specialization and subspecialization; 13) independent implementation of current training of employees of agencies of law enforcement of the relevant specialization and subspecialization.

Keywords: law enforcement agencies; the essence and list of functions of agencies of law enforcement; the stages of overcoming criminal and other offenses.

Постановка проблеми. Якщо піддати прискіпливому аналізу положення ст. 2 розд. I «Загальні принципи» «Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» [1], у частині **поваги до демократичних принципів, перш за все верховенства права, і до прав людини та основоположних свобод**, що прямо витікають з низки відповідних базисних міжнародних актів та інших документів [2; 3; 4; 5; 6; 7; та ін.], то можна зробити однозначний висновок про те, що ці базисні положення пронизують як «Концепцію судово-правової реформи в Україні судово-правової реформи в Україні» [7], так й останні політико-правові доробки у цьому базисному напрямку розвитку української держави [8].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Викладене спонукало Ю.О. Ланцедову розробити відповідне інноваційне розуміння сутності, структури і переліку функцій органів правопорядку [9, с. 103-104; 10, с. 260; 11, с. 6-8; 12, с. 209-216; та ін.].

Невирішені раніше проблеми. У той же час, вказаний інноваційний підхід має стати

таким, щоб у контексті забезпечення принципу верховенства права та дотримання і відновлення правового статусу особи став би не лише достатньо повно євроінтегрованим, а й презентував би подальший розвиток європейських інституцій з урахуванням всіх викладених та інших базисних євроінтеграційних принципів і, перед усім, змог б продемонструвати фактично високий рівень євроінтеграційного супроводження у будь-якій країні світу.

Мета та завдання дійсної публікації полягають у презентації подальшого конструктивного розвитку вказаних європейських інституцій у контексті базисних євроінтеграційних принципів, що фактично забезпечує достатньо високий рівень супроводження євроінтеграційних процесів у частині інноваційного розуміння сутності, структури і переліку функцій державних органів правопорядку.

Виклад основного матеріалу доцільно розпочати з наступного обґрунтування юридичної недоцільності іменування правоохоронних органів власне таким словосполучення та розмежування такого роду державних органів та суду. Охорона права (належного правового регулювання необхідних

сторін суспільного життя) від порушень (правопорушень) фактично становить часткове завдання щодо попередження правопорушень, що, своєю чергою, представляє лише одну із багатьох стадій з подолання правопорушень. коли Ю.Д. Ткач виділяє, зокрема, аж вісім стадій подолання кримінальних правопорушень [13, с. 59; 14, с. 43 та ін.].

За однією з останніх варіацій інноваційне розуміння цим автором по стадійності подолання кримінальних правопорушень має таку редакцію :

1. Виявлення латентних кримінальних правопорушень.

2. Припинення кримінальних правопорушень, що продовжуються.

3. Розкриття кримінальних правопорушень.

4. Досудове розслідування (дівання, попереднє слідство) кримінальних правопорушень.

5. Досудове рішення або судовий розгляд (перша інстанція) та перегляд (апеляція, касація, провадження за нововиявленими або винятковими обставинами) антикримінальної справи.

6. Виконання досудового чи судового рішення.

7. Проведення роботи з особою, звільненою з місць позбавлення волі, до закінчення або погашення строку судимості.

8. Здійснення інших заходів щодо запобігання кримінальним правопорушенням [12, с. 209 та ін.].

По суті, кожна з названих у цій процедурі стадій подолання кримінальних правопорушень є тим чи іншим способом їх попередження, що, однак, може мати й інші процедури, в т. ч. і заходи щодо охорони права (правового регулювання) від порушень [12, с. 209].

Функцією ж традиційних правоохоронних органів має стати проведення у своїй компетенції всіх чи лише певних стадій подолання правопорушень. Власне тому доцільно для найменування такого роду державних органів обрати інше більш точне словосполучення, яким мають бути об'єднані всі такого роду державні органи, які за своїм призначенням покликані здійснювати ті чи інші стадії подолання кримінальних чи будь-яких інших видів правопорушень [12, с. 209-210].

У той же час, А.М. Куліш в межах спеціальної докторської дисертації віддав перевагу традиційному словосполученню «правоохоронні органи», визначивши «правоохоронну систему» як багаторівневу соціальну систему, «що включає систему правових засобів, методів та гарантій, що забезпечують охорону суспільних відносин від протиправних посягань, та державні органи, які виконують правоохоронні функції» [15, с. 6, 19].

Правоохоронними ж органами, на думку цього автора, є лише «органи суду, прокуратура, органи внутрішніх справ, служба безпеки, митні органи, податкова міліція» [15, с. 12].

Ще більш заплутаним є дисертаційні визначення сутності та переліку такого роду органів П.І. Хамули, для якого «поняття «правоохоронні органи» є узагальнюючим науковим поняттям, яке використовується для позначення системи органів та ділиться залежно від їх конкретних функцій та призначення у механізмі охорони права на : 1) органи охорони правопорядку; 2) контрольні (юрисдикційні) органи виконавчої; 3) органи охорони Конституції. При цьому під органами охорони правопорядку розуміються органи, для яких правоохоронна функція є основною, вони здійснюють повноваження, спрямовані на захист прав і свобод людини та охорону правопорядку, наділяються державно-владними повноваженнями, зокрема мають право легального примусу, що зумовлюють особливості їх статусу, накладають на працівників цих органів особливі вимоги щодо професійної підготовки, психологічних та моральних якостей» [16, с. 15].

До правоохоронних цим же автором віднесено такі органи : 1) Служба безпеки України, Управління державної охорони України, Військова служба правопорядку у Збройних Силах України; 2) Державна прикордонна служба України; митні органи; 3) прокуратура України; 4) Державна кримінально-виконавча служба України; 5) органи внутрішніх справ України; 6) органи, наділені повноваженнями у сфері оперативно-розшукової діяльності» [16, с. 10].

Ще значно ширший і, як вбачається, недостатньо зважений підхід зайняв міжнародний колектив із 33 співавторів, у тому числі 3-х авторів із Москви, 2 із Німеччини, 2 із

США та 1 із Канади, які, з'ясовуючи співвідношення поліцейської та правоохоронної діяльності, наголосили, що правоохоронну діяльність проводять усі державні органи, коли, зокрема, особливо підкреслено, що «міністерство освіти, здійснюючи реєстрацію та ліцензування, реалізує правоохоронну діяльність, не будучи правоохоронним органом. Те ж саме можна сказати про Міністерство охорони здоров'я та інші органи виконавчої влади ...» [17, с. 120].

У такому разі звичайні державні органи перетворюються на традиційні правоохоронні, що не є обґрунтованим. Усі державні органи зобов'язані попереджати кримінальні та інші правопорушення, але в самостійне проведення інших стадій подолання кримінальних та інших правопорушень уповноважені лише правоохоронні державні органи [12, с. 211].

Не вносить належної ясності у вирішення цієї проблеми й чинне законодавство. Відповідно до абз. 1 п. 1 ч. 1 ст. 2 «Основні поняття» закону України «Про державний захист працівників суду та правоохоронних органів», де, як бачимо, у самій назві вже міститься алогічне розмежування судових та правоохоронних органів, правоохоронними органами є «органи прокуратури, Національної поліції, служби безпеки, Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, Національне антикорупційне бюро України, органи охорони державного кордону, органи доходів та зборів, органи та установи виконання покарань, слідчі ізолятори, органи державного фінансового контролю, рибоохорони, державної лісової охорони, інші органи, що здійснюють правозастосовні чи правоохоронні функції» [18].

Адже правозастосуванням, насамперед у сфері своєї практичної діяльності, фактично займається будь-який державний орган, через що він за даним законодавчим підходом перетворюється на так званий правоохоронний орган.

Тобто, у так званих правоохоронних органах, згідно з положеннями цього закону, наводиться невичерпний перелік таких органів, до них можна віднести будь-який державний орган, який здійснює правозастосовні функції. А такі функції, ще раз наголосимо, виконує практично будь-який державний орган [12, с. 211].

Більше того, згідно з абз. 2 п. 1 ч. 1 ст. 2 цього ж закону, «захисту підлягають судді Конституційного Суду України, судді та працівники апаратів судів, працівники правоохоронних органів, вказані у частині першій цього пункту, а також співробітники кадрового складу розвідувальних органів України, співробітники Служби судової охорони, працівники Антимонопольного комітету України та уповноважені особи Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, які беруть безпосередню участь відповідно до: а) конституційного провадження; б) розгляду справ у судах, кримінального провадження та провадження у справах про адміністративні правопорушення; в) оперативно-розшукової та розвідувальної діяльності; г) охорони громадського порядку та громадської безпеки; д) виконання вироків, рішень, ухвал і постанов судів, постанов органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування та прокурорів; е) контроль за переміщенням людей, транспортних засобів, товарів та інших предметів або речовин через державний та митний кордон України; е) нагляду та контролю над виконанням законів» [18].

Але цей підхід ще більше заплутує викладену законодавчу позицію, що викладена у цитованому абз. 1 п. 1 ч. 1 ст. 2 закону України «Про державний захист працівників суду та правоохоронних органів» [17].

Не враховує остання редакція цього закону та вимог ст. 1 Закону України «Про Державне бюро розслідувань», згідно з якими цей державний орган «є центральним органом виконавчої влади, який здійснює правоохоронну діяльність з метою запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів, віднесених до його компетенції» [19].

Але у даному випадку, однак, вказано значно кращі і ширші функції Державного бюро розслідувань власне як правоохоронного органу.

Водночас, ще більше заплутує цю ситуацію правове регулювання інших галузей права та відповідні рішення Конституційного суду України, який в одному з випадків, аналізуючи диспозицію ч. 2 ст. 342 КК України, де йдеться про відповідальність за опір співробітнику правоохоронного органу чи державному виконавцю [20], а також ч. 1 ст. 343

КК України – за вплив у будь-якій формі на співробітника правоохоронного органу чи державної виконавчої служби [20], дійшов висновку, що державний виконавець та співробітник державної виконавчої служби не є працівниками правоохоронних органів [21].

А згідно з п. 2 ч. 1 ст. 131-1 Конституції України, прокуратура здійснює нагляд за негласними іншими слідчими та розшуковими діями органів правопорядку [22], у той час як органами власне правопорядку, тобто такими, що забезпечують правовий порядок у державі шляхом здійснення у своїй компетенції ті чи інші стадії подолання кримінальних та інших видів правопорушень, фактично і є так звані правоохоронні органи, які з огляду на це і біль юридично виважене іменувати власне словосполученням «органи правопорядку».

Виходячи з викладеного і з розглянутої позиції Ю.Д. Ткача у частині стадій подолання кримінальних правопорушень [164, с. 59 та ін.], доцільно запропонувати відповідне **інноваційне бачення сутності і функцій власне органів правопорядку** [9, с. 103-104; 10, с. 260; 11, с. 6-8; 12, с. 209-216; та ін.], що більш правильно викласти у розвитку у такій редакції :

1. Виявлення латентних діянь (подій, явищ) правопорушень, тобто таких, про які невідомо власне органам правопорядку, але, як правило, відомо самому правопорушнику та потерпілому і, не виключно, свідкам чи іншим особистісним джерелам, у т.ч. й іншим, ніж органи правопорядку, державним органам. І до тих пір, доки про такого роду діяння (подію, явище) не стане відомо власне органам правопорядку, це діяння (подія, явище) як кримінальне чи правопорушення іншого виду буде залишатися саме латентним.

2. Припинення триваючого діяння (події, явища) правопорушення.

3. Розкриття діяння (події, явища) правопорушення, тобто встановлення особи, яка вчинила дане діяння (подію, явище) правопорушення.

4. Досудове розслідування чи інше досудове з'ясування всіх обставин підготовки, вчинення і приховування діяння (події, явища) правопорушення, тобто встановлення всіх інших обставин, що підлягають доведенню по певній справі у відповідності із базисним (що стосується всіх без винятку справ), спеціальним

(справ певної категорії) та частковим (лише конкретної справи) предметом доказування, окрім особи, яка його вчинила, оскільки встановлення власне даної обставини складає мету розкриття цього правопорушення.

5. Судове чи остаточне позасудове вирішення справи про відповідне діяння (подія, явище) правопорушення.

6. Виконання остаточного судового чи позасудового рішення і, перед усім, максимально можливе відновлення порушеного правового (прав, свобод, обов'язків, інтересів) статусу соціосуб'єктів (фізичних і юридичних осіб, держави, міждержавних утворень).

7. Проведення роботи із засудженим до зняття чи погашення судимості.

8. Проведення в координації з усіма іншими державними органами, посадовими особами та іншими соціосуб'єктами інших заходів щодо профілактики діянь (подій, явищ) правопорушень, насамперед, щодо усунення причин та умов, що сприяли вчиненню діяння, події чи явища правопорушення (що має бути повно реалізовано в межах позитивної юридичної відповідальності ще до вчинення скоєння діяння, події чи явища правопорушення з метою його недопущення, а вже після цього в рамках вже негативної юридичної відповідальності треба досліджувати наявність або відсутність підстав для притягнення винної особи до відповідного виду та рівня суворості юридичної відповідальності за неусунення або неповне усунення такого роду причин та умов у рамках позитивної юридичної відповідальності), з підготовки належних пропозицій щодо вдосконалення відповідного законодавчого та базисного підзаконного регулювання тощо.

9. Здійснення узагальнень відповідної практики подолання правопорушень та виявлення як позитивних, так і негативних результатів такої практики.

10. Проведення корпоративної (у рамках діяльності відповідного відомства правопорядку) та локальної (у рамках діяльності певного органу правопорядку як юридичної особи) підзаконотворчої діяльності з організації роботи даного органу правопорядку щодо подолання діянь (подій, явищ) правопорушення.

11. Здійснення наукових досліджень у напрямі підвищення ефективності,

раціональності та якості діяльності органів правопорядку відповідного виду.

12. Проведення за допомогою вищих навчальних закладів підготовки та підвищення кваліфікації кадрів діяльності органів правопорядку відповідної спеціалізації та субспеціалізації.

13. Самостійне здійснення поточного підвищення кваліфікації співробітників органів правопорядку відповідної спеціалізації та субспеціалізації.

Профілактична функція антиделіктних органів, на думку Ю.О. Ланцедової, є обов'язком як для такого роду спеціальних органів держави, так і для будь-яких інших державних органів та посадових осіб та для будь-яких інших соціосуб'єктів, які повинні сприяти органам правопорядку у найбільш ефективному, раціональному та якісному виконанні та всіх інших зазначених функцій антиделіктної діяльності.

Поширений у даному аспекті акцент уваги на тому, що функції правоохоронних органів мають здійснюватися у суворій відповідності до вимог правових актів та без порушення правового статусу соціосуб'єктів, як вважає Ю.О. Ланцедова, є зайвим. Такі діяння (події, явища) співробітників органів правопорядку є протиправними і означають ніщо інше як вчинення певного правопорушення, долати які й покликані власне такого роду державні органи [9, с. 104; 10, с. 260].

Тим більше, що у відповідності із вимогами ч. 1 ст. 3 Конституції України, життя та здоров'я, честь та гідність, недоторканність та безпека людини є найвищими соціальними цінностями [22], затвердження та забезпечення яких та й всіх інших без винятку прав і свобод людини складає, згідно до вимог ч. 2 ст. 3 Основного закону, головний обов'язок держави та всіх державних органів [22], у першу чергу, - державних органів власне правопорядку, які мають здійснювати свою діяльність із подолання правопорушень із безумовним дотриманням передбаченого ч. 1 ст. 8 Конституції України принципу верховенства права [22], а значить - й законності, гарантом дотримання ж чого виступає, відповідно до вимог ч. 2 ст. 102 Основного закону, саме президент держави [22].

Звідси може бути запропоноване й **інноваційне розуміння поняття діяльності органів правопорядку** [9, с. 104; 10, с. 260], що у розвитку більш правильно подати як *такого виду державної діяльності, основне призначення якого полягає у найбільш ефективному, раціональному та якісному як подоланні різних видів правопорушень на кожній із стадій реалізації такого подолання, так і функціонуванні органів правопорядку, а також у здійсненні з цією ж метою базисного, корпоративного (відомчого) та локального підзаконного правового регулювання, узагальнень відповідної практики подолання правопорушень, наукових досліджень, підготовки та перепідготовки у юридичних навчальних закладах співробітників такого роду органів та самостійного поточного підвищення їхньої кваліфікації*.

У той же час, викладеного недостатньо, щоб у повному обсязі розкрити сутність діяльності органів правопорядку, яка в контексті своєї базисної функціональної основи подолання кримінальних та інших правопорушень ділиться на криміналістичну діяльність (яка здійснюється за допомогою складових гласних методик такого подолання) та ординативну діяльність (що вже здійснюється за допомогою складових частин негласної методики подолання правопорушень).

Висновки та пропозиції щодо подальших розробок у даному напрямку. Представлене найбільш актуальне в контексті реалізації і розвитку євроінтеграційних процесів інноваційне розуміння сутності, структури і переліку функцій органів правопорядку не претендує на завершеність. Воно створює лише належну доктринальну, проектну законодавчу та іншу прикладну основу для започаткування широкої коректної наукової дискусії з розробки такого загально визнаного варіанту вирішення цих проблем, що був би не лише достатньо повно євроінтегрований, а, головне, презентував й подальший конструктивний розвиток відповідних європейських інституцій у контексті базисних євроінтеграційних принципів, перш за все, із безумовного забезпечення верховенства права та дотримання і відновлення правового статусу особи та інших соціосуб'єктів, і демонстрував би найвищий

рівень супроводження євроінтеграційних процесів.

Список використаних джерел:

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, від 16 вересня 2014 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.
2. Заключительный акт Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе, Хельсинки, от 1 августа 1975 г. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_055#Text.
3. Парижская хартия для новой Европы: итоговый документ Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе, Париж, от 21 ноября 1990 г. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_058#Text.
4. Загальна декларація прав людини (укр/рос) від 10 грудня 1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.
6. Верховенство права. Доповідь Європейської Комісії «За демократію через право» (Венеціанської Комісії), Венеція, від 26 березня 2011 р. URL: [https://www.venice.coe.int/webformsdocuments/default.aspx?pdf=CDL-AD\(2011\)003rev-ukr](https://www.venice.coe.int/webformsdocuments/default.aspx?pdf=CDL-AD(2011)003rev-ukr).
7. Концепція судово-правової реформи в Україні. Затв. постановою Верховної Ради України від 28 квітня 1992 р. № 2296-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 30, ст. 426. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2296-12#Text>.
8. Напрацювання проекту ЄС «Підтримка впровадження Угоди про асоціацію між Україною та ЄС» (Association4U). 04/02/2020 18:07. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/infografika/naprasyuvannya-proektu-yes-pidtrymka-vprovadzhennya-ugody-pro-asociaciyu-mizh-ukrayinoyu>.
9. Кириченко А. А. Новая доктрина сущности, функций и перечня антиделиктных органов. *Перші Миколаївські юридичні дискусії*: матеріали Міжнародн. наук.-практ. конфер. з нагоди 20-річчя Конституції України, 18 травня 2016 р. 36. наук. ст. Миколаїв: МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2016. С. 101-108.
10. Кириченко О. А., Тунтула О. С. Курс інноваційних лекцій з навчальної дисципліни «Теорія держави і права»: навч. посібник. Миколаїв: МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2017. 272 с.
11. Кириченко О. А., Ланцедова Ю. О., Тунтула О. С. Інновації юриспруденції та законності у сфері транспорту і транспортних технологій: монографія. Варшава: RS Global Sp.z O.O., 2021. 95 с. URL: <https://monographs.rsglobal.pl/index.php/rsgl/catalog/book/37>.
12. Кириченко О. А., Ткач Ю.Д., Бондаренко І.В. Інновації юриспруденції в забезпеченні журналістської галузі права та медіабезпеки: монографія. Варшава: RS Global Sp.z O.O.; Київ: Видавець Назаров О. А., 2022. 2-ге вид. 1012 с.
13. Ткач Ю.Д. Поняття і системно-структурна будова криміналістики: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09; Одеськ. юрид. наук НУВС. Одеса, 2004. 556 с.
14. Ткач Ю.Д. Теоретичні основи криміналістики (періодизація, поняття, система, міжнауковий статус): монографія. Одеса: Вид-во ОЮІ НУВС, 2007. 176 с.
15. Куліш А. М. Правоохоронна система України: адміністративно-правові засади організації та функціонування: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: спец. 12.00.07. Нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2009. 27 с.
16. Хамула П. І. Правоохоронні органи в системі органів державної влади: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.01. Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2016. 20 с.
17. Римаренко Ю.І., Моїсєєв Є.М., Олефір В.І. та ін. Адміністративна (поліцейська) діяльність органів внутрішніх справ. Загальна частина: підручник. Київ: КНТ, 2008. 816 с.
18. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: закон України від 23 грудня 1993 р. № 3781-XII. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1994, № 11, ст. 50, зі змінами

згідно закону України № 1150-IX від 28 січня 2021 р., ВВР, 2021, № 23, ст. 197. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>.

19. Про Державне бюро розслідувань: закон України від 12 листопада 2015 р. № 794-VIII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2016, № 6, ст. 55, зі змінами, внесеними згідно закону України № 1780-IX від 23 вересня 2021 р., ВВР, 2021, № 51, ст. 421. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/794-19>.

20. Кримінальний кодекс України: закон України від 5 квітня 2001 р. № 2341-III. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2001, № 25–26, ст. 131, зі змінами згідно із законом України № 2198-IX від 14 квітня 2022 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

21. Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Кузьменка Віталія Борисовича щодо офіційного тлумачення положення частини третьої статті 364 Кримінального кодексу України (справа щодо застосування кваліфікуючої ознаки «працівник правоохоронного органу» до працівника державної виконавчої служби) від 18 квітня 2012 р. № 10-рп/2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v010p710-12#Text>.

22. Конституція України: закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1996, № 30, ст. 141, із змінами, згідно із законом України № 27-IX від 3 вересня 2019 р., ВВР, 2019, № 38, ст. 160. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

References:

1. Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odnii storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony, vid 16 veresnia 2014 r. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.

2. Zakliuchytelnii akt Soveshchanyia po bezopasnosti y sotrudnychestvu v Evrope, Khelsynky, ot 1 avhusta 1975 h. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_055#Text.

3. Paryzhskaia khartyia dlia novoi Evropy: ytohovii dokument Soveshchanyia po bezopasnosti y sotrudnychestvu v Evrope, Paryzh, ot 21 noiabria 1990 h. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_058#Text.

4. Zahalna deklaratsiia prav liudyny (ukr/ros) vid 10 hrudnia 1948 r. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015.

5. Konventsiiia pro zakhyst prav liudyny i osnovopolozhnykh svobod vid 4 lystopada 1950 r. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.

6. Verkhovenstvo prava. Dopovid Yevropeiskoi Komisii “Za demokratiuu cherez pravo” (Venetsianskoi Komisii), Venetsiia, vid 26 bereznia 2011 r. URL: [https://www.venice.coe.int/webformsdocuments/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2011\)003rev-ukr](https://www.venice.coe.int/webformsdocuments/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2011)003rev-ukr).

7. Kontseptsiiia sudovo-pravovoi reformy v Ukraini. Zatv. postanovoiu Verkhovnoi Rady Ukrainy vid 28 kvitnia 1992 r. № 2296-XII. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 1992. № 30, st. 426. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2296-12#Text>.

8. Napratsiuvannia proektu YeS “Pidtrymka vprovadzhennia Uhody pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu ta YeS” (Association4U). 04/02/2020 18:07. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/infografika/napracyuvannya-proektu-yes-pidtrymka-vprovadzhennya-ugody-pro-asociaciyu-mizh-ukrayinoyu>.

9. Kyrychenko A. A. Novaia doktryna sushchnosti, funktsyi y perechnia antydeylyknykh orhanov. *Pershi Mykolaivski yurydychni dyskusii: materialy Mizhnarodn. nauk.-prakt. konfer. z nahody 20-richchia Konstytutsii Ukrainy*, 18 travnia 2016 r. Zb. nauk. st. Mykolaiv: MNU imeni V. O. Sukhomlynskoho, 2016. S. 101-108.

10. Kyrychenko O. A., Tuntula O. S. Kurs innovatsiinykh lektsii z navchalnoi dystsypliny “Teoriia derzhavy i prava”: navch. posibnyk. Mykolaiv: MNU imeni V. O. Sukhomlynskoho, 2017. 272 s.

11. Kyrychenko O. A., Lantsedova Yu. O., Tuntula O. S. Innovatsii yurysprudentsii ta zakonnosti u sferi transportu i transportnykh tekhnolohii: monohrafiia. Varshava: RS Global Sp.z O.O., 2021. 95 s. URL: <https://monographs.rsglobal.pl/index.php/rsgl/catalog/book/37>.

12. Kyrychenko O. A., Tkach Yu.D., Bondarenko I.V. Innovatsii yurysprudentsii v zabezpechenni zhurnalistskoi haluzi prava ta mediabezpeky: monohrafiia. Varshava: RS Global Sp.z O.O.; Kyiv: Vydavets Nazarov O. A., 2022. 2-he vyd. 1012 s.

13. Tkach Yu.D. Poniattia i systemno-strukturna budova kryminalistyky: dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.09; Odesk. yuryd. nauk NUVS. Odesa, 2004. 556 s.

14. Tkach Yu.D. Teoretychni osnovy kryminalistyky (periodyzatsiia, poniattia, systema, mizhnaukovyi status): monohrafiia. Odesa: Vyd-vo OIuI NUVS, 2007. 176 s.

15. Kulish A. M. Pravookhoronna systema Ukrainy: administratyvno-pravovi zasady orhanizatsii ta funktsionuvannia: avtoref. dys. ... d-ra yuryd. nauk: spets. 12.00.07. Nats. un-t vnutr. sprav. Kharkiv, 2009. 27 s.

16. Khamula P. I. Pravookhoronni orhany v systemi orhaniv derzhavnoi vlady: avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: spets. 12.00.01. Nats. yuryd. un-t im. Yaroslava Mudroho. Kharkiv, 2016. 20 s.

17. Rymarenko Yu.I., Moiseiev Ye.M., Olefir V.I. ta in. Administratyvna (politseiska) diialnist orhaniv vnutrishnikh sprav. Zahalna chastyna: pidruchnyk. Kyiv: KNT, 2008. 816 s.

18. Pro derzhavnyi zakhyst pratsivnykiv sudu i pravookhoronnykh orhaniv: zakon Ukrainy vid 23 hrudnia 1993 r. № 3781-XII. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR)*, 1994, № 11, st. 50, zi zminamy zghidno zakonu Ukrainy № 1150-IX vid 28 sichnia 2021 r., VVR, 2021, № 23, st. 197. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>.

19. Pro Derzhavne biuro rozsliduvan: zakon Ukrainy vid 12 lystopada 2015 r. № 794-VIII. *Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR)*, 2016, № 6, st. 55, zi zminamy, vnesenymy zghidno zakonu Ukrainy № 1780-IX vid 23 veresnia 2021 r., VVR, 2021, № 51, st. 421. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/794-19>.

20. Kryminalnyi kodeks Ukrainy: zakon Ukrainy vid 5 kvitnia 2001 r. № 2341-III. *Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR)*, 2001, № 25–26, st. 131, zi zminamy zghidno iz zakonom Ukrainy № 2198-IX vid 14 kvitnia 2022 r. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

21. Rishennia Konstytutsiinoho sudu Ukrainy u spravi za konstytutsiinym zvernenniam hromadianyna Kuzmenka Vitaliia Borysovycha shchodo ofitsiinoho tlumachennia polozhennia chastyny tretioi statii 364 Kryminalnoho kodeksu Ukrainy (sprava shchodo zastosuvannia kvalifikuiuchoi oznaky “pratsivnyk pravookhoronnoho orhanu” do pratsivnyka derzhavnoi vykonavchoi sluzhby) vid 18 kvitnia 2012 r. № 10-rp/2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v010p710-12#Text>.

22. Konstytutsiia Ukrainy: zakon Ukrainy vid 28 chervnia 1996 r. № 254k/96-VR. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR)*, 1996, № 30, st. 141, iz zminamy, zghidno iz zakonom Ukrainy № 27-IX vid 3 veresnia 2019 r., VVR, 2019, № 38, st. 160. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr>.